

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	2TdoV/10/2022
Identifikačné číslo spisu:	4001898224
Dátum vydania rozhodnutia:	10.11.2022
Meno a priezvisko:	JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2022:4001898224.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Jany Kostolanskej, JUDr. Martina Piovartsyho, JUDr. Petra Kaňu a JUDr. Emila Klemaniča v trestnej veci obvineného M. C., v konaní o žiadosti obvineného o vyhlásenie premlčania výkonu trestu, prerokoval na neverejnom zasadnutí konanom 10. novembra 2022 v Bratislave dovolanie obvineného proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 2. marca 2022, sp. zn. 5 Tost 5/2022, a takto

rozhodol:

Podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie obvineného M. C. sa odmieta.

Odôvodnenie

Krajský súd v Nitre (ďalej aj „súd prvého stupňa“) uznesením z 21. februára 2022, č. k. 1T/45/2001-1007 zamietol podľa § 90 ods. 1 písm. d), ods. 3 Tr. zák. žiadosť M. C. o vyslovenie, že výkon zvyšku trestu odňatia slobody vo výmere 2 roky, 9 mesiacov a 7 dní, ktorý má vykonať na podklade uznesenia Okresného súdu Trnava z 25. júla 2017, sp. zn. 3Pp/134/2009 v spojení s uznesením Krajského súdu v Trnave zo 14. novembra 2017, sp. zn. 3Tost/137/2017, je premlčaný.

Proti tomuto uzneseniu podal obvinený M. C. sťažnosť, ktorú Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“) uznesením z 22. marca 2022, sp. zn. 5 Tost 5/2022 podľa § 193 ods. 1 písm. c) Tr. por. zamietol.

Uznesenie najvyššieho súdu napadol obvinený M. C. dovolaním, rukou písaným podaním a prostredníctvom ustanoveného obhajcu JUDr. Ing. Dušana Jóžu, a to z dôvodov uvedených v § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Tr. por., t. j. súd rozhodol v nezákonnom zložení a rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Obvinený v rukou písanom podaní poukazoval na naplnenie dovolacích dôvodov podľa § 371 ods. 1 písm. c), písm. i) Tr. por., ktoré odôvodňoval rôznymi rozhodnutiami zaoberajúcimi sa pochybeniami

pri ukladaní trestov, potrebami opakovania dôkazov, proporcionalitou trestov a pomermi páchatel'a.

Obvinený v dovolaní podanom prostredníctvom ustanoveného obhajcu sa nestotožnil s názorom sťažnostného súdu o procesne neúčinnom spôsobe vznesenia námietky zaujatosti konajúceho súdu. V tejto súvislosti poukázal na § 62 Tr. por., že podania sa posudzujú podľa obsahu. Sťažnostný súd sa mal preto časťou vyhodnotenou ako námietka zaujatosti zaoberať a rozhodnúť o nej. Bez rozhodnutia nemali byť vydávané následné rozhodnutia, pretože v prípade uznania námietky zaujatosti by boli vydané súdom konajúcim v nezákonnom zložení. K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Tr. por. uviedol, že súd nedostatočne zohľadnil pomer páchatel'a a výnimočné okolnosti prípadu. Režaním po sebe idúcich trestov sa vytráca individualizácia a účel trestu. O to viac pri výkone trestu po 15 rokoch od podmieneného prepustenia. Tým sa sťažuje zaradenie páchatel'a do spoločnosti. Súd interpretoval podmienky pre rozhodnutie o žiadosti ústavne neudržateľne a v rozpore s eurokomformným výkladom práva. Súd nevzal do úvahy Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd, ani ustálenú judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva, ktoré ukladajú povinnosť štátu zabezpečiť pri rozhodovaní o obmedzení osobnej slobody postup šetrný k právam osoby, ktorej osobná sloboda má byť obmedzená, ako aj k jej blízkym osobám. Dovolaciemu súdu preto navrhol vysloviť porušenie zákona z dôvodov § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Tr. por. V neprospech obvineného, zrušiť napadnuté uznesenie a najvyššiemu súdu prikázať, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Súd prvého stupňa v súlade s ustanovením § 376 Tr. por. zaslal rovnopis dovolania na vyjadrenie prokurátorovi Krajskej prokuratúry Nitra (ďalej len „prokurátor“).

Prokurátor vo vyjadrení poukázal na znenie ustanovenia § 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. a z tohto dôvodu navrhol dovolanie obvineného podľa § 382 písm. f) Tr. por. odmietnuť, pretože je zrejmé, že bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Súd prvého stupňa zaslal vyjadrenie prokurátora iba obhajcovi obvineného. Dovolací súd napravil pochybenie doručením podania aj obvinenému.

Obhajca obvineného v podaní z 8. novembra 2022, doručeným najvyššiemu súdu 9. novembra 2022, uviedol, že prokurátor ústavne neudržateľne a v rozpore s eurokomformným výkladom práva interpretoval podmienky dovolania, keď nevzal do úvahy Dohovor o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Aplikácia ustanovení § 368 ods. 1, ods. 2 Tr. por. musí rešpektovať právo obvineného ako strany dovolacieho konania na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd. Súčasťou princípov právneho štátu zaručených ústavou je aj princíp právnej istoty. V tejto súvislosti poukázal na rôzne rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky. Dovolaciemu súdu následne navrhol vysloviť, že napadnutým uznesením vo vzťahu k obvinenému M. C. bol porušený zákon z dôvodu § 371 ods. 1 písm. b), písm. i) Tr. por. v jeho neprospech. Podľa § 386 ods. 2 Tr. por. napadnuté uznesenie zrušil a podľa § 388 ods. 1 Tr. por. najvyššiemu súdu prikázal, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Najvyšší súd ako súd dovolací (§ 377 Tr. por.) bez preskúmania veci zistil, že dovolanie obvineného bolo podané v zákonnej lehote a na mieste, kde možno tento mimoriadny opravný prostriedok podať (§ 370 ods. 1, ods. 3 Tr. por.), spĺňa podmienky podľa § 373 ods. 1 Tr. por., ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Tr. por., avšak dovolanie je potrebné odmietnuť, pretože bolo podané proti rozhodnutiu, proti ktorému dovolanie nie je prípustné.

Podľa § 368 ods. 1 Tr. por. dovolanie možno podať proti právoplatnému rozhodnutiu súdu, ktorým bol porušený zákon alebo ak boli porušené ustanovenia o konaní, ktoré mu predchádzalo, ak je toto porušenie dôvodom dovolania podľa § 371.

Podľa § 368 ods. 2 Tr. por. ak tento zákon neustanovuje inak, rozhodnutím podľa odseku 1 sa rozumie

- a) rozsudok a trestný rozkaz,
- b) uznesenie o postúpení veci okrem uznesenia o postúpení veci inému súdu,

- c) uznesenie o zastavení trestného stíhania,
- d) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania,
- e) uznesenie o podmiennečnom zastavení trestného stíhania spolupracujúceho obvineného,
- f) uznesenie o schválení zmiernosti a zastavení trestného stíhania,
- g) rozhodnutie o uložení ochranného opatrenia,
- h) rozhodnutie, ktorým bol zamietnutý riadny opravný prostriedok podaný proti rozhodnutiu podľa písmen a) až g), alebo rozhodnutie, ktorým odvolací súd na základe riadneho opravného prostriedku vo veci sám rozhodol.

Podľa § 371 ods. 2 Tr. por. minister spravodlivosti podá dovolanie okrem dôvodov uvedených v odseku 1 aj vtedy, ak napadnutým rozhodnutím bolo porušené ustanovenie Trestného poriadku alebo osobitného predpisu o väzbe, Trestného zákona alebo Trestného poriadku o podmiennečnom prepustení odsúdeného z výkonu trestu odňatia slobody, o výkone trestu, ktorého výkon bol podmiennečne odložený, o výkone zvyšku trestu po podmiennečnom prepustení alebo o výkone náhradného trestu odňatia slobody, ktorý bol uložený popri peňažnom treste.

S účinnosťou od 1. septembra 2011 Trestný poriadok v § 368 ods. 2 explicitne vymenúva rozhodnutia, proti ktorým je prípustné dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok (do účinnosti novely č. 262/2011 Z. z. bol okruh napadnuteľných rozhodnutí daný ustálenou súdnou praxou). V súvislosti so slovným spojením „ak tento zákon neustanovuje inak“ je potrebné poukázať na ustanovenie § 371 ods. 2 Tr. por., ktoré určuje ďalšie typy rozhodnutí, ktoré však môže účinne napadnúť len minister spravodlivosti.

Z uvedeného vyplýva, že uznesenie, ktorým bolo rozhodnuté o žiadosti o vyslovenie, že výkon zvyšku trestu odňatia slobody je premlčaný, nepatrí do okruhu rozhodnutí, proti ktorým možno podať dovolanie.

Vzhľadom na neprípustnosť dovolania a hospodárnosť konania dovolací súd neodstraňoval ani rozpor v dovolaciach dôvodoch prezentovaných v rukou písanom podaní obvineného a v dovolaní predloženom obhajcom.

Na záver dovolací súd považuje za potrebné uviesť, že obvineným prezentovaný názor o prípustnosti dovolania s poukazom na eurokomformný výklad a princíp právnej istoty možno hodnotiť ako účelovú snahu obvineného dosiahnuť iné rozhodnutie vo veci, v rozpore s Trestným poriadkom, pričom ním uvádzané rozhodnutia sa na daný prípad ani nevzťahujú (bolo by práve v rozpore s princípom právnej istoty, ak by dovolací súd pripustil dovolania v konaniach, proti ktorým ich Trestný poriadok nepripúšťa). Obvinený bol pritom o rozhodnutiach, proti ktorým je prípustné podať dovolanie opakovane poučený najvyšším súdom, ako aj Ústavným súdom Slovenskej republiky (2 TdoV 5/2022, III. ÚS 364/2022). Zároveň Ústavný súd Slovenskej republiky sa, na základe ústavnej sťažnosti obvineného M. C., v uznesení zo 6. septembra 2022, sp. zn. II. ÚS 390/2022 zaoberal ne/aplikovateľnosťou čl. 6 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd na konanie o žiadosti o vyslovenie, že je premlčaný výkon zvyšku trestu odňatia slobody, ako aj správnosťou rozhodnutí súdov nižšieho stupňa v predmetnom konaní. V nadväznosti na to dovolací súd poznamenáva, že ak by Ústavný súd Slovenskej republiky mal za to, že je proti predmetným rozhodnutiam prípustné dovolanie, odmietol by ústavnú sťažnosť obvineného ako podanú predčasne z dôvodu nevyužitia všetkých opravných prostriedkov. V danom prípade sa však Ústavný súd Slovenskej republiky ústavnou sťažnosťou riadne zaoberal a vyhodnotil ju ako zjavne neopodstatnenú.

Z dôvodu nesplnenia procesnej podmienky dovolania najvyšší súd pomerom hlasov 5:0 podľa § 382 písm. f) Tr. por. dovolanie obvineného M. C. ako neprípustné na neverejnom zasadnutí bez preskúmania veci odmietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu opravný prostriedok nie je prípustný.